

Протокол №1

10.06.2020 р

У 2018-2019 навчальному році робота закладу здійснювалась згідно з чинним законодавством, була спрямована на виконання основних завдань і положень Національної доктрини розвитку освіти, законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», указів Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», та про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні».

У дошкільному закладі протягом навчального року функціонувало 9 груп. Серед них 1 група раннього віку (52 дитини), 6 груп дошкільного віку. Із них 2 різновікові групи компенсуючого типу.

Режим роботи – п'ятиденний, 8 груп працювали за 10,5-годинним режимом перебування дітей, 1 група працювала за 12-годинним режимом перебування дітей.

Групи були укомплектовані відповідно до віку дітей та даних психолого-медико-педагогічних вимог.

Педагогічним, медичним та обслуговуючим персоналом заклад був укомплектований повністю.

Організація навчально-пізнавальної діяльності здійснювалась згідно із Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про мову», «Про охорону дитинства», Базовим компонентом та Базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі».

Діяльність закладу була направлена на реалізацію основних завдань дошкільної освіти: збереження та зміцнення фізичного і психічного, духовного здоров'я дітей, формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, інтересів та нахилів, набуття нею соціального досвіду та готовності продовжувати освіту.

У закладі дошкільної освіти функціонували кабінет завідувача, методичний кабінет, кабінет практичного психолога, два логопедичних кабінети, кабінет бухгалтера, медичний кабінет, кабінет щеплення, ізолятор кабінет кастеляни, кабінет завідувача господарством.

Протягом 2018-2019 навчального року за рахунок бюджетних коштів було здійснено капітальний ремонт туалетної кімнати у групі «Пізнайко». косметичний ремонт групових приміщень: «Золота рибка», «Рукавичка», «Білосніжка», «Казка», «Пізнайко», а саме: поклейка шпалер, штукатурка стін, фарбування стелі.

На території закладу було проведено ремонт обладнання на ігрових майданчиках: замінено та оновлено дерев'яні елементи облаштування майданчиків. На спортивному майданчику відшліфовано та пофарбовано спортивне обладнання.

У заклад було придбано столи шестимісні для групи № 2 «Золота рибка», шафи для рушничків для групи № 6 «Пізнайко» та лінолеум у спальну кімнату площею 50 м².

Завдяки участі батьків упорядковано клумби закладу. Придбано нові стільці в групі № 4 «Бджілка», килимове покриття у спальну кімнату групи № 1 «Рукавичка», штори у групі № 6 «Пізнайко».

На харчоблоці оновлено посуд, проведено ремонт електричного котла та м'ясорубки.

У пральні встановлені нові радіатори опалення, придбано праску.

За кошти закладу завезено пісок на дитячі майданчики та придбано електрокосарку.

Утримання та облаштування будівлі на території закладу відповідало санітарним нормам устрою й утримання дитячих дошкільних закладів. Територія закладу мала естетичний вигляд, достатньо озеленена, огорожена. Силами батьків та працівників доповнено інтер'єри дитячих майданчиків, клумб. На майданчиках було створено умови щодо безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу.

У закладі проводилася робота щодо безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу. У наявності інструкції з організації охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах, з охорони праці під час проведення спортивно-масових заходів у ЗДО, з охорони праці працівників, протипожежної безпеки в дошкільному закладі (всі працівники ознайомлені під особистий підпис).

В наявності всі Журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці, Журнали реєстрації інструктажів з питань пожежної безпеки. Це питання знаходилося на постійному контролі і заслуховувалося на нарадах при завідувачу, виробничих нарадах, батьківських зборах і конференціях.

Велика увага приділялася створенню безпечних та нешкідливих умов для здійснення навчально-виховного процесу. З цією метою педагоги формували у вихованців гігієнічні навички та основи здорового способу життя, поняття про норми та правила безпечної поведінки, навчали дітей обачності, навичкам швидкої реакції у екстремальних ситуаціях. У закладі традиційно проводилися у жовтні та травні Тижні безпеки, тематичні місячники: вересень – місячник ДАІ, жовтень – місячник Протипожежної безпеки, бесіди, вікторини, розваги, виставки дитячих малюнків, екскурсії та цільові прогулянки, читання художніх творів відповідної тематики, аналіз небезпечних ситуацій, моделювання правильної поведінки тощо. Отже, проведення роботи з питань безпеки життєдіяльності у комплексі формує у

маленьких громадян уміння бачити небезпеку, свідомо підходити до питання особистої безпеки, набувати стереотипу поведінки в природі та суспільстві.

Протягом 2018-2019 н.р. велика увага приділялася питанню «Захист життя і здоров'я дітей, норми поведінки в НС» за авторською програмою О.Б. Лози «Особиста безпека дитини».

Щоквартально працювали із дітьми в акції «Врятувати, запобігти допомогти», проводилися зустрічі з працівниками патрульної служби поліції в м. Суми.

Усі заходи супроводжувалися демонстрацією відеофільмів, оглядом-конкурсом, виставками, театралізованими дійствами. Матеріали Тижня безпеки були висвітлені на сайті ЗДО.

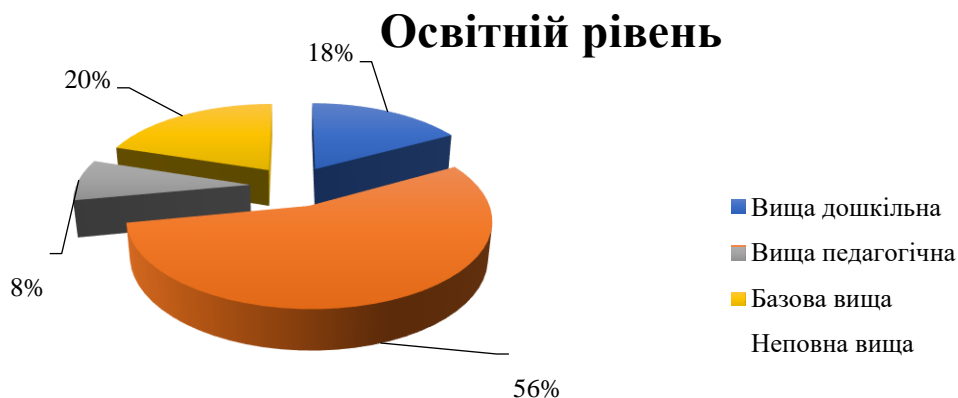
Навчально-пізнавальну діяльність здійснювали 23 педагоги, які мають відповідну педагогічну освіту. Педагогічний колектив дошкільного закладу має такий склад: вихователь-методист, практичний психолог - 1 особа, учитель-логопед – 2 особи, музичний керівник – 2 особи, вихователі – 15 осіб, що відповідає штатним нормативам. Освітній рівень педагогічних працівників становить: вища дошкільна освіта – 6 чол. (18%), вища педагогічна освіта – 14 чол. (56%), базова вища – 2 особи (8%), неповна вища – 5 чол. (20%).

Освітній рівень педагогічних працівників поданий у таблиці №1, діаграмі №1.

Таблиця 1

Освітній рівень	Кількість осіб	%
Вища дошкільна освіта	6	18
Вища педагогічна	14	56
Базова вища	2	8
Неповна вища	5	20

Діаграма 1

Атестація педагогічних працівників здійснювалась згідно з Типовим положенням «Про атестацію педагогічних працівників України», Законів України «Про освіту» (ст.54, п.4), «Про дошкільну освіту» (ст.32), наказу управління освіти і науки Сумської міської ради №745 «Про підготовку та проведення атестації педагогічних працівників у 2017 н.р.», наказу по дошкільному закладу від 15.09.2017 року №105 «Про підготовку і проведення атестації педагогічних працівників закладу у 2018-2019 році» та планом заходів дошкільного закладу з її проведення. Усі документи до організації і проведення атестації велися і оформлювалися згідно з установленими термінами. У закладі було складено перспективний план атестації та курсової перепідготовки на п'ять років. З метою реалізації головних завдань адміністрація закладу дошкільної освіти, на основі діагностики самооцінки педагогів та оцінки адміністрації був переглянутий рівень професійної майстерності педагогів, сплановані різні форми методичної роботи з кадрами, які забезпечили необхідний рівень знань, умінь та навичок у досягненні мети.

У 2019 році проатестовано 1 педагогічний працівник. За результатами атестації музичному керівнику Розман А.В. присвоєно кваліфікаційну категорію - «спеціаліст I категорії». У закладі були створені умови, що повною мірою забезпечили відкритість, демократичність, можливість педагога представити педагогічний досвід, фаховий рівень. З цією метою було проведено ряд заходів: відкриті заняття, майстер-класи для слухачів школи молодого вихователя, розваги, Дні здоров'я, Дні відкритих дверей та інші форми роботи за базовою програмою «Я у Світі».

Питання проведення атестації педагогічних працівників розглядалося на педагогічних радах, зборах трудового колективу. У закладі було створено куточок атестації педпрацівників, у якому висвітлюються матеріали засідання атестаційної комісії закладу, заходи з проведення атестації, матеріали щодо оформлення досвіду роботи.

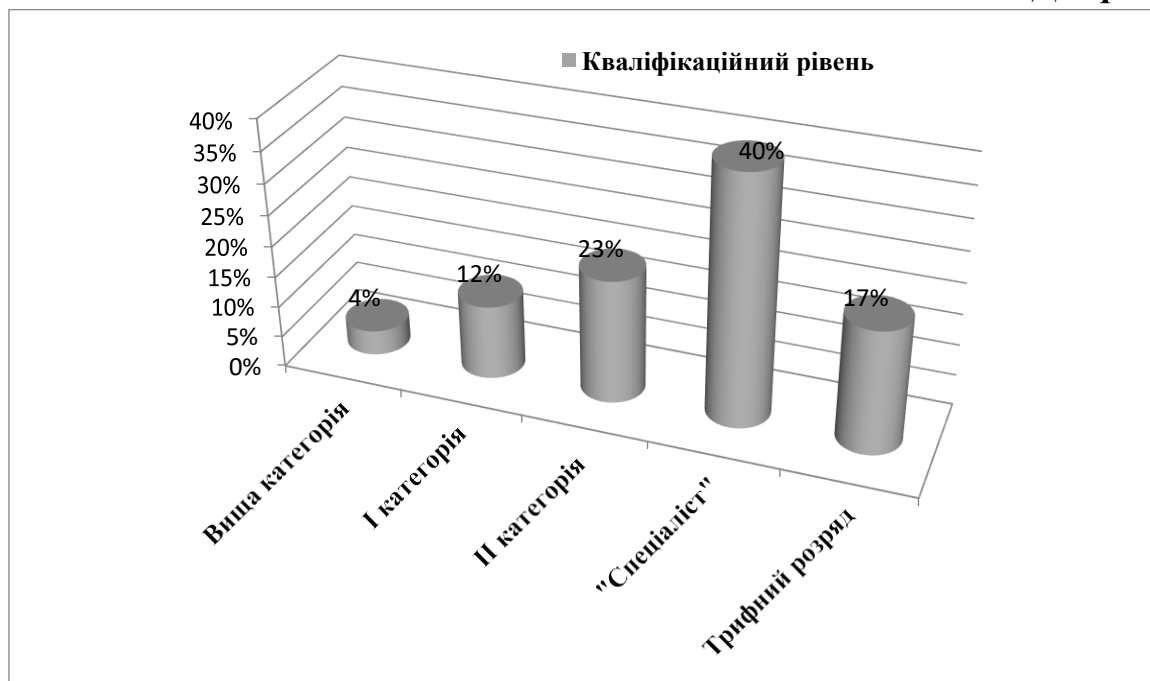
Кваліфікаційний рівень педагогів на 2018-2019 рік становить: вища категорія – 2 чол. (4%), I категорія – 4 чол. (13%), II категорія – 8 чол. (23%), «спеціаліст» – 9 чол. (40%), тарифний розряд – 5 чол. (17%), (таблиця №2, діаграма №2).

Таблиця 2

Кваліфікаційний рівень	Кількість осіб	%
------------------------	----------------	---

«Спеціаліст вищої категорії»	2	4
«Спеціаліст I категорії»	4	13
«Спеціаліст II категорії»	8	23
«Спеціаліст»	9	40
Тарифний розряд	5	17

Діаграма 2

Педагогічні працівники протягом року відстежували оперативну інформацію про нові програми, посібники та іншу навчальну літературу, рекомендовану Міністерством для застосування в освітній роботі з дітьми, публікації у фахових періодичних виданнях та на сайтах. Особлива увага в

ЗДО приділялася самоосвіті педагогічних працівників. Педагогічна освіта здійснюється різнобічно, включаючи навчання у вузах (Розман А.В.), участь у тренінгах, семінарах, шляхом систематичного вивчення методичної, педагогічної літератури.

Значна робота закладу була спрямована на сприяння особистісного професійного зростання педагогів, реалізацію їх творчого потенціалу, впровадження інноваційних технологій.

Особистісному професійному зростанню педагогів, реалізації їх творчого потенціалу, впровадженню інноваційних технологій сприяла активна участь у методичних заходах міста:

- Участь у Шостих обласних педагогічних читаннях з Гуманної педагогіки (вихователь Картушина С.В., практичний психолог Лампак К.О.),
- Міжнародний психолого-педагогічний Фестиваль «ПЕРСПЕКТИВА – СУМИ 2018» (педагоги Словіковська Т.М., Сова М.Л., Розман А.В.).

Для підвищення якості навчально-пізнавальної діяльності було призначено для молодих спеціалістів педагогів-наставників. На високому рівні тісно

співпрацювали Словіковська Т.М. – Сова М.Л., Жданова Н.Ф. - Лозовицька А.М.

Молоді спеціалісти постійно звертались за методичною допомогою до наставників, відвідували у власний час заняття, що сприяло достатньому оволодінню педагогічними технологіями та підвищенням професійної майстерності.

1. Упродовж 2018-2019 навчального року освітній процес навчального закладу був спрямований на вирішення таких завдань:

1. Організувати оптимальне предметно-розвивальне середовище щодо формування навичок безпечної поведінки дошкільників, відповідно до базової програми «Я у Світі» та освітньої лінії «Дитина в соціумі».

2. Сприяти художньому мовленнєвому розвитку дошкільників через інтеграцію різних видів діяльності згідно до освітньої лінії Мовлення дитини».

3. Створити умови для ефективного впровадження ІКТ в освітній процес з метою ефективної взаємодії педагогів зі здобувачами освіти, розвитку творчих здібностей, формування ключових та предметних компетенцій у вивченні комп'ютерної грамотності.

Реалізації поставлених завдань сприяли такі форми роботи, як педагогічні ради, семінари-практикуми, консультації, колективні перегляди, тематичні перевірки, тематичні тижні, відвідування майстер-класів, тренінгів, участь педагогів у методичній роботі міста.

Організована виховна робота педагогів була направлена на формування у дітей уявлень про можливу небезпеку природничого та техногенного характеру та закріплення на практиці стереотипу правильної поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, що сприяло забезпеченню системного підходу до охорони і збереження здоров'я вихованців. Проведення різноманітних заходів у закладі (екскурсії, прогулянки, ігри, розваги, моделювання та аналіз ситуацій, проведення бесід, театралізація, зустрічі з Державною службою України з надзвичайних ситуацій в Сумській області, залучення батьків, педагогів до створення безпечного розвивального середовища) сприяло результативності поставленого завдання. Але поряд із досягненнями простежується недостатня робота по забезпеченню системного підходу до охорони життя і збереження здоров'я дошкільників у процесі моделювання ситуацій безпечної поведінки у сюжетно-рольових іграх для формування творчої особистості.

На виконання завдання сприяння художньо - мовленнєвому розвитку дошкільників через інтеграцію різних видів діяльності згідно до освітньої лінії «Мовлення дитини» проведена педагогічна рада на тему «Вплив художньо – мовленнєвої діяльності на всебічний розвиток особистості», семінар-практикум «Інноваційні технології в мовленнєвому розвитку дошкільників», консультації «Формування світогляду дошкільнят засобами художнього слова», «Розвиток зв'язного мовлення засобами наочного моделювання».

Проведений семінар-практикум дав змогу підвищити особисту компетентність педагогів щодо принципів педагогічного спілкування з дітьми, вихователі отримали практичну допомогу по впровадженню в освітній процес інноваційних технологій у мовленнєвому розвитку дошкільників.

Колективні перегляди дали змогу вихователям взяти цікаві методи, прийоми, технології для впровадження в свою роботу з дітьми. Вихователем-методистом були надані педагогам методичні рекомендації щодо облаштування мовленнєвого куточка в групі, обговорені дидактичні вимоги до організації мовленнєвої діяльності, надані поради батькам як правильно спілкуватися з дітьми.

Педагогами були розроблені конспекти занять з розвитку мовлення з використанням методів мнемотехніки, підібрано методичну наочність про інноваційні технології з розвитку мовлення, виготовлені картки-схеми для розучування віршів. Таким чином створення у закладі сприятливих умов для формування мовленнєвої діяльності дало певні результати, але потребує удосконалення робота з організації та проведення пошуково-дослідницької

діяльності через засвоєння дітьми еталонів, символів та креативного використання знань як засобу пізнавальної активності дошкільників.

Тематична перевірка показала, що проведені заняття з дітьми відрізнялися ретельною підготовкою, добром цікавих нових методів, використанням інтерактивних форм, нетрадиційних прийомів, які спонукали до бажання та вміння складати свої розповіді.

Проведена педагогічна рада «Застосування ІКТ в освітньому процесі» дала змогу зробити висновки про те, що педагоги добре обізнані з комп'ютерними програмами, усвідомлюють їх значення для поповнення знань дошкільників.

Ця робота зацікавила педагогів, батьків, її втілення зобов'язує дорослих до свідомого використання комп'ютерних технологій вдома.

У результаті проведення педагогічної ради вихователями був зроблений висновок, що у дошкільному віці дитина починає виділяти себе з навколишнього середовища, розвивається емоційно-цілісне ставлення до навколишнього.

Методична робота у закладі була спрямована на створення атмосфери творчості, пошуку активних форм методичної роботи, психологічної перебудови стосунків, забезпечення безперервної освіти вихователя, його творчого зростання.

Головною метою діяльності методичного кабінету було навчально-методичне забезпечення педагогічного процесу в ЗДО, упровадження в освітній процес найкращого педагогічного досвіду, інноваційних, інформаційно-комунікаційних технологій, методичних та психолого-педагогічних досягнень у галузі освіти.

Аналіз стану та результативності **методичної роботи** з педагогічними кадрами в ЗДО за 2018-2019 навчальний рік дозволяє зробити висновок, що організація методичної роботи з педагогічними кадрами мала діагностично-прогностичний характер і базувалася на аналізі корекційно-розвивального, освітньо-виховного процесів. Дієвими були такі інтерактивні форми методичної роботи: педагогічні ради, семінари, брейн-ринги, консультації та майстер класи.

Протягом навчального року, відповідно до річного плану роботи, були проведені наступні педради:

1. Завдання педагогічного колективу на 2018-2019 навчальний рік.
2. Застосування ІКТ в освітньому процесі.
3. Вплив художньо – мовленнєвої діяльності на всебічний розвиток особистості.

4. Про підсумки діяльності педагогічного колективу за 2018-2019 навчальний рік.

Рішення педагогічних рад виконувались відповідно встановлених термінів. Їх виконання сприяло підвищенню методичного рівня педагогів, активізувало творчий підхід, конкретизувало роботу вихователів в певних напрямках. Нетрадиційне проведення педагогічної ради «Вплив художньо – мовленнєвої діяльності на всебічний розвиток особистості» спонукало педагогів до творчого пошуку нових методів і прийомів у роботі з дітьми. Використання під час проведення педради вихователем-методистом нетрадиційних форм і методів мало позитивний вплив на співпрацю педагогів, креативне застосування своїх знань у роботі з дошкільниками по формуванню художньо - мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку.

Протягом навчального року у закладі була активізована робота майстер-класів. Результативно та цікаво проводились майстер-класи з актуальних питань: «STREM: техніка і мистецтво», «Використання коректурних таблиць та асоціативних карток для стимулювання мовленнєвої активності дошкільників».

Проведені майстер – класи сприяли розвитку у дітей асоціативного мислення та зв'язного мовлення.

У закладі дошкільної освіти належна увага приділялася консультуванню. Робота проводилася як за основними напрямками діяльності педагогічного колективу з метою розв'язання актуальних проблем освітнього процесу, так і за конкретними потребами працівників дошкільного закладу.

Науково-методичне зростання педагогічної майстерності вихователів забезпечили різноманітні форми методичної роботи. З метою підвищення психолого-педагогічної та загальної культури педагогів проведено семінари-практикуми «Використання ІКТ в освітній роботі з дітьми в ЗДО», «Інноваційні технології в мовленнєвому розвитку дошкільників».

В процесі роботи семінарів педагоги мали змогу теоретично і практично опрацювати методи і прийоми роботи, які потім аналізувалися та обговорювалися.

Протягом навчального року з метою пошуку нових технологій, форм і методів роботи у закладі дошкільної освіти працювала **творча група** «Використання мультимедійних технологій у ЗДО», з метою удосконалення, осучаснення моделі використання інформаційних технологій під час навчально-виховного процесу. Для досягнення поставленої мети проводилася змістовна робота: цілеспрямована теоретична підготовка, глибоке колективне та індивідуальне вивчення науково-педагогічної літератури, наявність досвіду з проблеми використання комп'ютерних тхнологій.

Творчою групою було розроблено:

- Мультимедійну презентацію для передачі знань дошкільникам під час освітнього процесу, враховуючи вимоги програми «Впевнений старт»;
- Каталог комп'ютерних ігор навчальної спрямованості з огляду на вікові особливості дошкільників.

Крім щоденної роботи у закладі проводилось:

- український ярмарок,
- конкурс родинних газет «Дружна родина – єдина Україна»;
- народні свята та розваги «Козацькі забави», «Іде в гості Святий Миколай»; «Стрітення», «Різдво».

- діти та їх родини долучились до виготовлення вітальних листівок воїнам АТО з Новим роком та Різдвом. Свої побажання та мрії діти відобразили в малюнках, аплікаціях, виробках;

- конкурс віршів до дня народження Тараса Григоровича Шевченка та ін.

Варто відмітити, що у закладі проводяться щорічні акції:

- «Допоможи ближньому» (турбота про дітей-сиріт, дітей із малозабезпечених сімей)
- «Великодній кошик для бійця АТО»
- «Подаруй малюнок воїну»
- «Серце до серця», метою яких є допомога ближньому.

Головним завданням колективу було залучення всіх родин вихованців до єдиного освітнього простору задля збагачення духовного світу дітей, формування в них загальнолюдських цінностей.

Вважаємо за необхідне виховувати наших дітей на національних традиціях, прищеплювати національні ідеали добра, краси, милосердя, гідності, співчуття, що є підґрунтям формування загальнолюдських моральних цінностей.

Аналізуючи якість освітнього процесу можна зробити висновок, що інноваційна діяльність стала стимулюючим чинником у розвитку закладу. Педагогічний колектив відповідно до «Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України від 07.11.2000 року, з метою удосконалення навчально-виховного процесу використовував спеціалізовані програми, та альтернативні методики, а саме:

- використання різноманітних інноваційних оздоровчих технологій у роботі з дітьми;
- елементи авторської програми М.Єфименка «Театр фізичного виховання

та оздоровлення дітей дошкільного віку», використання Су-джок терапії (вихователь Картушина С.В.);

- технологія раннього навчання читання М. Зайцева (вихователь Гагіна С.Л.);

- навчання ранньому читанню за методикою Л.В. Шелестової (вихователь Гулій Н.В.);

- елементи мнемотехніки для розвитку зв'язного мовлення (вихователі: Кайдаш П.М., Сова М.Л.);

- технологія саморозвитку М. Монтесорі (вихователі: Солдаткіна В.О., Галушка Л.Г.);

- спадщину В. О. Сухомлинського у морально-етичному вихованні дошкільнят (вихователі Жданова Н.Ф., Словіковська Т.М.)

У закладі здійснювався щорічний моніторинг діяльності педагогів та їхнього професійного особистісного розвитку. За результатами моніторингу визначилися найбільш соціально-активні педагоги, які підвищують рейтинг закладу серед навчальних закладів міста та працюють на його імідж, а саме: Картушина С. В., Сова М. Л., Галушка Л. Г., Сумцова С.М., Солдаткіна В.О.

Велику зацікавленість у педагогів викликали колективні перегляди. Протягом року було проведено 8 занять.

Всі заняття, які проводились педагогами з дітьми були змістовними, інтегрованими, з використанням інноваційних педагогічних технологій. Під час занять змінювалися форми та види роботи з дітьми, витримувалася єдність освітніх, розвивальних, виховних функцій навчання, використовувалися цікаві ігрові прийоми заохочення та стимулювання дітей, доцільний демонстраційний і роздатковий матеріал.

У багатьох вікових групах втілено в роботу досвід, отриманий на колективних переглядах: застосування коректурних таблиць, використання казки як засобу навчання, виховання та ін.

Впровадження інноваційних технологій не лише допомагало дітям в оволодінні знаннями, але й розвивало особисті задатки, креативне мислення, що в цілому сприяло підвищенню рівня навчально-виховної роботи у закладі.

У закладі дошкільної освіти були створені належні умови для організації роботи з розвитку мовлення дітей.

Мовленнєва робота з дітьми проходила через всі освітні лінії у формі дидактичних та комунікативних, сюжетно-рольових ігор, читання, розповідання, інсценізації та драматизації художніх творів, показу різних видів театрів, театралізованих ігор, ігор за сюжетами художніх творів, розігрування забавлянок, утішок, пісень, індивідуальної роботи, спеціально

організованих занять, самостійної діяльності дітей, гурткової роботи, спостережень.

Навчально-мовленнєва діяльність інтегрувалася з ігровою, руховою, пізнавальною, образотворчою, музичною, театралізованою діяльністю дітей упродовж усього їхнього перебування в групах. Обов'язково передбачалося її розгортання в індивідуальній роботі з дітьми, під час спостережень, самостійної діяльності, в різноманітних життєвих ситуаціях спілкування з однолітками та дорослими в парах, підгрупах чи в колективі. Як результат, більшість дітей вільно спілкуються з дорослими, не соромляться роздумувати вголос, формулювати можливі наслідки дій.

Для того щоб навчити дитину оперувати своїми знаннями, виховати ініціативну особистість з високим рівнем мовленнєвої творчості, педагоги у своїй роботі використовують лексичні та мовленнєві вправи, мовленнєві логічні задачі, інтерактивні методи («системний оператор», «мікрофон»), проблемні запитання тощо.

Для розвитку мовленнєвих здібностей, формування мовленнєвої компетенції педагоги ефективно використовували метод наочного моделювання. Цей метод сприяв покращенню запам'ятовування дітьми змістовного матеріалу, розвитку у них уяви, фантазії, образності мислення і мовлення.

Для того, щоб розкрити потенційні можливості кожної дитини, педагоги застосовували метод багатоканальної діяльності. Організовуючи будь-яку діяльність, намагалися викликати у дітей інтерес до неї, подив і обов'язково задіяти різні аналізатори.

Слід зазначити, що робота педагогічного колективу ефективно вплинула на розвиток мовленнєвих здібностей дітей. Більшість дітей старшого віку (5-7 років) вільно спілкуються з дорослими та однолітками українською мовою, уміють правильно та зрозуміло висловлюватись, чітко відповідати на запитання, вести діалог. Вживали звернення й етикетну лексику, уміли висловлювати прохання, вибачення, подяку, співчуття, припущення. Вони розуміли значення слів, правильно вживають слова та частини мови в реченні, контролюють власне мовлення та виправляють свої помилки за власною ініціативою.

Аналізуючи рівень сформованості знань, умінь і навичок дітей із мовленнєвого розвитку, можна зробити висновок, що порівняно з минулим роком показник достатнього рівня знань у дітей зріс:

- молодший вік 2018 рік - 85%, 2019 рік - 92%;
- середній вік 2018 рік - 87%, 2019 рік - 94%;
- старший вік 2018 рік - 86%, 2019 рік - 93%

Робота вихователів старших груп закладу була тісно пов'язана з роботою учителя-логопеда. Особливу увагу вихователі звертали на дітей, які потребують корекції мовлення.

Логопедичний кабінет упродовж навчального року був консультативним пунктом для педагогічних працівників по розвитку українського мовлення. Протягом року вчителем-логопедом Теницькою І.В. проводилися консультації для педагогів та батьків по удосконаленню сучасної української мови.

Серед дітей закладу дошкільної освіти особливу групу складали діти з мовленнєвими порушеннями у вигляді фонетико-фонематичного та загального недорозвинення мовлення, кількість яких щороку збільшується.

Слід зазначити, що на кінець 2018-2019 навчального року результати медико-педагогічної логопедичної комісії такі: всього дітей у закладі – 259; виявлено дітей з порушеннями мовлення – 24; діти, які одержали логопедичну допомогу – 24; зараховано до логопедичних груп – 24 дітей; виведено з виправленою мовою – 9 дітей. Всього залишаються на другий рік навчання у групах компенсуючого типу – 15 дітей.

Гра є провідною діяльністю дошкільника у закладі дошкільної освіти. Ігрова діяльність широко використовувалася у навчально-виховному процесі закладу як самостійна форма роботи з дітьми та як ефективний засіб і метод розвитку, виховання й навчання в інших організаційних формах. Пріоритет надавався творчим іграм (сюжетно-рольові, будівельно-конструктивні, ігри-драматизації та інсценівки, ігри з елементами праці та художньо-творчої діяльності) та іграм із правилами (дидактичні, інтелектуальні, рухливі, хороводні тощо).

Упродовж усього дня організовувалися різні види ігор з урахуванням віку дітей, їхніх ігрових інтересів, місця проведення, змісту попередніх і наступних форм роботи, сезонних умов, ступеня фізичного та інтелектуального навантаження дітей.

У групі раннього віку перші спроби у грі здійснювалися переважно через предметну діяльність. Тому вихователі ясельних груп велику увагу приділяли маніпулятивній діяльності дітей, використовуючи різноманітні каталки, втулки, башточки, сюжетні іграшки, що допомагають дітям перейти від предметної до ігрової діяльності.

Ігрове середовище у групах було обладнане згідно з віковими особливостями дітей. До його складу входили набори ігрових меблів, атрибути до сюжетно-рольових та настільно-друкованих ігор, які знаходяться у доступних для дітей місцях.

Логіко-математичний розвиток дошкільників є важливим підґрунтям формування життєвої компетентності, вміння орієнтуватися у змінному навколишньому світі, пристосовуватися до нових умов життя, продуктивно та гармонійно взаємодіяти з довкіллям.

Педагоги володіють методикою ознайомлення дітей з математичними поняттями, вміло використовували різні методичні прийоми для активізації розумової діяльності дітей.

Щоб зробити процес навчання привабливим для дошкільників, педагоги підтримували у дітей бадьорий робочий настрій, використовуючи для цього віршований матеріал, загадки, вправи логічного змісту, розвивально-ігрові завдання, інтелектуальні ігри. Інтелектуальні ігри не лише активізують розумові здібності дитини, а й розвивають у неї якості, необхідні для подальшої професійної майстерності. Крім того, вихователі застосовували проблемні ситуації, пошукові завдання, що допомагали дітям розмірковувати, шукати, самостійно розв'язувати свої проблеми.

Пізнавальний матеріал для дітей педагоги підбирали з урахуванням досвіду дитини та її психічного розвитку за принципом поступового руху від конкретного до абстрактного, від почуттєвого до логічного.

Аналізуючи рівень сформованості знань, умінь і навичок дітей із логіко-математичного розвитку, можна зробити висновок, що порівняно з минулим роком показник достатнього рівня знань у дітей зріс:

- молодший вік 2018 рік - 90%, 2019 рік - 92%;
- середній вік 2018 рік - 92%, 2019 рік - 94%;
- старший вік 2018 рік - 86%, 2019 рік - 92%

Проаналізувавши проведену роботу, можна зробити висновок, що участь дошкільників у проекті сприяла вихованню в них гуманного ставлення до природи, любові до рідного міста, засвоєнню принципів взаємодопомоги у складних ситуаціях, вихованню самостійності та відповідальності у прийнятті рішень.

Аналізуючи рівень сформованості знань, умінь і навичок дітей із пізнавально-екологічного виховання, можна зробити висновок, що в порівнянні з минулим роком показник достатнього рівня знань у дітей зріс:

- молодший вік 2018 рік - 85%, 2019 рік - 89%;
- середній вік 2018 рік - 92%, 2019 рік - 94%;
- старший вік 2018 рік - 92%, 2019 рік - 93%

Основною формою організації дитячої життєдіяльності для реалізації завдань художньо-естетичної лінії розвитку були заняття з образотворчого мистецтва, з конструювання, художньої літератури та музики.

У кожній віковій групі оформлено місце для самостійної художньої діяльності, де, окрім стандартного обладнання та матеріалів, зосереджені матеріали тривалого користування (клаптики тканини, лінолеуму, стрічки, колажні матеріали, природні барвники тощо). Там діти мають можливість працювати в центрі мистецької діяльності кожного дня і за власним бажанням. Педагоги не обмежують дітей в кількості робіт, а лише заохочують і стимулюють інтерес до мистецтва.

У закладі відповідно до сезону, тематичного блоку організовувалася виставка дитячих робіт, метою яких є демонстрація цікавих, креативних та самостійно виконаних робіт. Під час їх розгляду вихованці, батьки, працівники дитячого садка милуються результатами роботи, а діти вчаться оцінювати свої роботи та роботи товаришів. Це допомагало дітям відчувати, що їх творчість приносить радість не лише їм самим, а й оточуючим людям.

З метою виховання творчо активної особистості дитини, здатної бачити, милуватися, відчувати, любити, творити прекрасне в житті, природі та мистецтві належна увага приділялась розвитку креативності як здатності до творчості у художній діяльності, яке забезпечує розвиток власного «Я» дитини. Система проведених форм роботи з педагогами: консультації, виставки, конкурси сприяли позитивному результату: покращився рівень обізнаності педагогів, керівників гуртків, дітей.

У закладі дошкільної освіти були створені умови для **предметно-практичної діяльності:**

діти володіють навичками та вмінням відповідно до програмних вимог програми «Я у Світі»:

- діти групи раннього віку разом з вихователями виконують елементарні доручення господарсько-побутової праці, завдання дидактичних ігор, спрямованих на формування навичок догляду за лялькою;

- діти молодших груп (4-й рік життя) прибирають іграшки після гри, збирають листя, допомагають помічнику вихователя сервірувати стіл, поливати квіти, підгодовують взимку пташок, беруть участь у збиранні врожаю зі свого городу. Проте є певні труднощі у формування навичок самообслуговування (одягання, зав'язування шнурків, застібання гудзиків);

- 87% молодшої групи (5-й рік життя) достатньо самостійні в самообслуговуванні: допомагають сервірувати стіл, готують все необхідне для роботи в куточку природи, на городі, майданчику. Збирають природний матеріал для занять;

- 90% дітей старших груп мають необхідні навички із самообслуговування, господарсько-побутової праці. Вони виконують обов'язки чергових по їдальні, в куточку природи, на заняттях, виявляють

самостійність у трудових справах, творчість при виготовленні атрибутів для ігор.

У закладі вирішуються завдання формування у дітей уміння працювати в колективі.

Діти молодшого дошкільного віку вміють узгоджено працювати під час колективної праці (по двоє, підгрупами і всі разом під керівництвом вихователя).

Виховання дітей у праці здійснювалося через ознайомлення з працею дорослих і послідовне ознайомлення з працею дорослих у близькому оточенні, під час екскурсій, цільових прогулянок, читання художньої літератури, розгляду ілюстрацій.

Належне місце в роботі дошкільного закладу займає співпраця з ЗОШ № 22. Одним із чинників у прагненні досягнення високих результатів у освітній роботі були традиційні взаємовідвідування уроків у 1 класах школи №22 та занять у старших групах закладу. Позитивна взаємодія вчителів та вихователів обумовлена організацією спільних методичних заходів із використанням інтерактивних форм роботи. Така робота сприяє позитивній адаптації старших дошкільників до школи.

У закладі систематично проводилась робота з питання наступності дошкільного закладу та школи.

Укладена угода про співпрацю, складено спільний план роботи зі школою за трьома напрямками: співпраця педагогічних, дитячих колективів та спільна робота з батьками.

Співпраця педагогічних колективів здійснювалась у різних формах роботи, зокрема взаємовідвідування занять і уроків, консультацій: «Готовність дитини до школи: складові успішного навчання», спільне засідання «круглого столу»: «Проблема адаптації першокласників до школи». Взаємодія дитячих колективів ЗДО і школи відбувалась під час екскурсій, виступів агітбригади учнів школи «На святкових ранках у ЗДО» (травень), виставок малюнків дітей.

Під час екскурсій до школи діти ознайомились з приміщенням школи, класом, бібліотекою, фізкультурною залом, музеями, їдальнею. Такі екскурсії викликають у дітей інтерес, позитивне ставлення до школи. А спілкування дошкільників з учнями позитивно впливає на соціалізацію дітей. Між ними виникають товариські стосунки, що сприяють формуванню у дошкільників дисциплінованості, почуття обов'язку та інших якостей, потрібних майбутнім школярам. Таким чином, протягом року формуємо мотиви, пов'язані безпосередньо з навчальною діяльністю, виробленням внутрішньої позиції школяра.

У жовтні-листопаді вихователі відвідували уроки в початкових класах, де зустрічалися з випускниками дошкільного закладу, спостерігали за їх рівнем розвитку та вихованням.

У квітні-травні запрошували батьків майбутніх першокласників та вчителів. Проводили спеціальні заняття, на яких діти демонстрували свої знання та вміння. Все це забезпечує психологічні передумови безпроблемного входження дитини в колектив класу, сформованість готовності до свідомого, активного навчання, виконання шкільних обов'язків.

Але більше уваги треба приділяти розвитку педагогіки партнерства між дошкільною та початковою ланкою освіти у процесі організації життєдіяльності дитини в умовах освітньої реформи «Нова українська школа».

На виконання статті 19 Закону України «Про дошкільну освіту», з метою виконання вимог листів Міністерства освіти і науки України від 08.12.2000 року №1/9-510 «Про організацію роботи з дітьми старшого дошкільного віку, які не відвідують дошкільні навчальні заклади», від 07.05.2007 року №1/9-263 «Про організацію обліку дітей дошкільного віку», від 04.10.2007 року №1/9-583 «Про систему роботи з дітьми, які не відвідують дошкільні навчальні заклади» та наказу по дошкільному закладу щорічно проводиться облік дітей 5-го року життя на закріпленій за закладом території обслуговування. До 15 червня завідувач видає наказ по закладу про створення робочої групи з обліку дітей та забезпечує умови для її роботи. Робоча група працює з 15 червня до 10 вересня. Складено та оформлено в електронному варіанті персоніфікований список, розподілений за роками народження, який щорічно оновлюється та доповнюється.

За даними обліку дітей 2017 року на підлеглий території проживало всього 880 дітей: від 0 до 1 року – 54 дитини; від 1 до 2 років – 121 дитина; від 2 до 3 років – 226 дітей; від 3 до 4 років – 155 дітей; від 4 до 5 років – 162 дитини; від 5 до 6 років – 81 дитина; від 6 до 7 років - 81 дитини. Всі діти 5-ти річного віку 100% були охоплені дошкільною освітою (дошкільними закладами). Всі діти від 6 до 7 років охоплені дошкільною та початковою освітою.

Під час проведення обліку дітей, окрім загальних даних про дітей, члени робочої групи дізнавалися про місце та форми отримання дошкільної освіти та розповідали батькам про дошкільний навчальний заклад (за якими програмами працює, пріоритетні напрямки, додаткові освітні послуги, режим роботи груп тощо). Також запрошували батьків відвідувати протягом року Дні відкритих дверей, свята, засідання консультативного пункту з метою надання кваліфікованих консультацій з питань виховання і навчання дітей вдома.

Враховуючи запити батьків, інтереси та бажання дітей, а також їхні здібності, організовувалася робота гуртків. Гуртки працювали згідно перспективних та календарних планів. Графіки роботи гуртків затверджувалися педагогічною радою.

Гуртковою роботою в закладі було охоплено 60% вихованців дошкільного віку. Протягом року працювали такі гуртки: хореографічний «Джерельце» (Карпенко С. А.), гра на дитячих музичних інструментах «Калинонька» (Розман А. В.), за методикою М. Зайцева «Весела абетка» (Гагіна С.Л.), фізкультурно – оздоровчого напрямку «Здоров'ячки» (Картушина С. В.). Результативність роботи простежується щорічно при проведенні творчих звітів перед батьками.

Педколектив дитячого садка постійно висвітлював питання організації життєдіяльності вихованців на сторінках інтернет-сайтів закладу дошкільної освіти.

Сайт дитячого садка призначений для надання батькам, педагогам різноманітної інформації про історію, досягнення закладу, його напрямки діяльності, педагогічний колектив, про останні події, що відбулися, методичні заходи. На сторінках сайту, батьки можуть отримати консультативну допомогу спеціалістів (учителя-логопеда, практичного психолога, медичних працівників), інформацію про методи зміцнення здоров'я дітей, їх безпеку, правила поведінки дітей в сім'ї та в суспільстві, корисні поради з навчання і виховання дошкільників, підготовки їх до вступу в дитячий садок та навчання в школі.

Протягом року планомірно проводилася робота з членами родин вихованців закладу. Вихователі постійно спрямовували самоосвіту батьків з різних питань, стимулювали їх прагнення і вміння поповнювати свої педагогічні знання. Членів родин вихованців постійно запрошували брати участь у батьківських зборах: загальних зборах членів трудового колективу та батьків. Педагоги проводили з батьками індивідуальні бесіди, консультації, анкетування, тренінгові заняття, залучали до активної участі у підготовці та проведенні свят, конкурсів, екскурсій.

У закладі існували традиції: виставки сімейних газет, які змінюються відповідно до пір року та тематичних тижнів, сезонні ярмарки, які є цікавими емоційно корисними, захоплюючими та пізнавальними.

У батьківських куточках вихователі систематично розміщували інформацію різноманітної тематики про розвиток, виховання та навчання їх малюків. Педагоги постійно залучали батьків вихованців брати активну участь у житті групи, дитячого садка.

Заклад дошкільної освіти співпрацював з управлінням освіти і науки Сумської міської ради, інформаційно-методичним центром, Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, Сумським державним педагогічним університетом ім. А.С.Макаренка, ЗОШ № 22, Палацом дітей та юнацтва, театром юного глядача, краєзнавчим та художнім музеями, ДАї. Співпраця із соціальними інститутами дала можливість відчувати і розуміти потреби сьогодення, реагувати на них, вносити корективи у практичну діяльність, розширювати можливості додаткових освітніх послуг, залучати до роботи з дітьми спеціалістів-професіоналів, забезпечувати наступність у співпраці.

Психологічну службу у закладі представляла практичний психолог Лампак К.О. Робота практичного психолога здійснювалась відповідно до головних завдань дошкільного закладу і була спрямована на адаптацію дітей раннього віку до дошкільного закладу, виявлення особливостей психічного розвитку кожної дитини, що дозволило педагогам проводити необхідну корекційно–розвивальну роботу, психологічний супровід дітей старшої логопедичної групи, що забезпечило підготовку дітей до школи, забезпечення емоційного благополуччя майбутніх школярів та якісної підготовки їх до навчання у школі.

Була спрямована на подолання психологічних труднощів, з якими стикається дитина впродовж дошкільного віку. Це, передусім, адаптація до умов дошкільного закладу. Заняття за програмою М.Троїцької «Разом весело рости» допомогли успішно адаптуватись 99% малюкам, що було засвідчено на засіданні ППК.

Особлива увага психологом та вихователями груп раннього віку приділялась питанню забезпеченню успішної адаптації дітей раннього віку до нових умов життя в дошкільному закладі. З метою уникнення труднощів у перші тижні адаптаційного періоду педагоги намагаються створити комфортні, наближені до звичних для дитини умов життя. Повноцінний розвиток дітей забезпечувався в процесі активної діяльності: ігрової, предметно-практичної, мовленнєвої тощо. Методично правильне проведення режимних моментів, гігієнічних процедур, прогулянок, оздоровчих заходів сприяло зниженню захворюваності дітей, покращенню адаптації новоприбулих дітей. Процес адаптації не міг би пройти без тісної співпраці з батьками вихованців: систематично проводились консультації, бесіди, надавались рекомендації з питань виховання та розвитку дітей. Завдяки зусиллям усіх учасників освітньо-виховного процесу, адаптація дітей в групах раннього віку пройшла успішно

Наприкінці року було обстежено 58 дітей, всі готові до навчання в школі. Більшість 6-ти річок продемонстрували впевненість у собі, прагнення знаходитись у дитячому колективі у них сформовані навички спілкування. Високий рівень готовності за методикою А. Керна-Йєрасика мають 18 дітей, що складає 15,3% від загальної кількості. Всі діти вміють планувати свої дії, передбачають результати своєї діяльності, доводять розпочату справу до кінця, здатні виконувати малопривабливі, нецікаві завдання. Середній рівень отримали 40 дітей, що складає 84,7 % від загальної кількості обстежених. Ці діти можуть виконувати завдання за зразком, розуміють інструкцію дорослого, але іноді відчувають труднощі при виконанні нецікавих, мало привабливих завдань.

Згідно річного плану практичного психолога закладу в рамках превентивної роботи проводилися тематичні тижні, які сприяли формуванню соціальної компетентності дітей, створенню позитивного настрою: «Тиждень толерантності», «Тиждень психології», «Тиждень здоров'я».

Показники готовності до шкільного життя покладено в основу психологічного портрета майбутнього першокласника, запропонованого у програмі «Я у Світі». Відповідно до нього в дошкільному закладі в процесі розвитку дітей за основними освітніми лініями планомірно і поступово від раннього до старшого дошкільного віку формується елементарна шкільна зрілість.

Моніторинг стану готовності до шкільного навчання показав, що із 58 дітей-випускників за психологічними та педагогічними критеріями готові до навчання у школі 100% дітей (Таблиця № 3).

Таблиця № 3

<i>Готовність дітей до навчання в школі за 2016-2017 н.р</i>			<i>Готовність дітей до навчання в школі за 2017-2018 н.р</i>										
<i>Фізична</i>	<i>Психологічна</i>	<i>Соціальна</i>	<i>Фізична</i>	<i>Психологічна</i>			<i>Соціальна</i>						
				<i>а</i>									
			<i>Д</i>	<i>о</i>	<i>п</i>	<i>н</i>	<i>е</i>	<i>о</i>	<i>б</i>	<i>г</i>	<i>н</i>	<i>е</i>	<i>з</i>

<i>Допущено до тестування</i>	<i>Не здали</i>	<i>обстежено</i>	<i>готові</i>	<i>не готові (причини.)</i>	<i>обстежено</i>	<i>готові</i>	<i>не готові (причини.)</i>								
	51	-	5 1	4 8	1 ПМП К 2 – медичні довідки	5 1	48	1 ПМ ПК 2 – медич ні довідк и	58	-	5 8	5 7	1 ПМ ПК ПК	58	57

<i>Дані про дітей старшого дошкільного віку</i>			
<i>Всього дітей, яким на 1.09.2018 року виповнюється 6 років</i>	<i>Йдуть до школи (окремо 5, 6 і 7 років)</i>	<i>Залишаються 6 – річок у ДНЗ</i>	<i>Причини (виділити за станом здоров'я)</i>
50	5 – 1 6 – 50 7 – 7	3	1 – висновок ПМПК 2 – медичні довідки

Медична робота у закладі спрямована на зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей, як того вимагає закон України «Про дошкільну освіту». У дошкільному закладі проводиться та контролюється виконання санітарно-гігієнічних норм працівниками закладу на всіх ділянках; здійснюється щоденний огляд дітей при прийомі у заклад, постійний моніторинг стану здоров'я дітей, захворюваності, організації раціонального харчування, контроль за виконанням оздоровчих заходів, призначень лікаря; підтримують інтерес дитини до власного здоров'я; проводиться просвітницька робота з батьками через інформаційні куточки, куточок здоров'я.

Але поряд з успіхами у роботі дошкільного закладу є і недоліки:

- на недостатньому рівні приділялася увага забезпеченню системного підходу до охорони життя і збереження здоров'я дошкільників у процесі моделювання ситуацій безпечної поведінки у сюжетно-рольових іграх для формування творчої особистості.

- не належним чином створені умови для організації та проведення пошуково-дослідницької діяльності через засвоєння дітьми еталонів, символів та креативного використання знань як засобу пізнавальної активності дошкільників.

- актуальним залишається питання щодо розвитку педагогіки партнерства між дошкільною та початковою ланкою освіти у процесі організації життєдіяльності дитини в умовах освітньої реформи «Нова українська школа».